

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : डिसेंबर – २०२३
प्रथम वर्ष
सत्र – १

विषय:- समाजशास्त्राची ओळख (भाग-१) (SCG-101)

दिनांक: १९/१२/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)

(४०)

१. सामाजिक स्त्रीकरण व्याख्या करा. जात आणि वर्ग यातील फरक स्पष्ट करा.
२. समाजशास्त्र इतिहास, मानसशास्त्र आणि मानववंशशास्त्राशी कसे संबंधित आहे ते सांगा.
३. समाज म्हणजे काय? समाजाची वैशिष्ट्ये मांडा.
४. सामाजिकीकरणाचा अर्थ सांगा. सामाजिकीकरणाचे चार टप्पे आणि सामाजिकीकरणाची माध्यमे लिहा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. सामाजिक स्त्रीकरणाची पद्धत म्हणून जातीचे स्पष्टीकरण करा.
२. उदाहरणांसह लोकनीती स्पष्ट करा
३. संघटना म्हणजे काय ? सामाजिक संघटनेचे घटक स्पष्ट करा
४. प्राथमिक गट आणि दुय्यम गट म्हणजे काय?
५. संस्था म्हणजे काय? संस्थेची वैशिष्ट्ये मांडा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. सामाजिक नियंत्रण म्हणजे काय?
२. राजकीय संस्कृतीचे आधार कोणते
३. जात आणि वर्ग यात काय फरक आहे ?
४. सामाजिक गतिशीलता म्हणजे काय ? सामाजिक गतिशीलतेचे विविध प्रकार लिहा.

Translation in English

Sub: Introduction to Sociology (Part-I) (SCG-101)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Define Social Stratification. Explain the difference between caste and class.
2. State how sociology is related to history , psychology and anthropology
3. What is society ? State characteristics of society
4. Explain socialisation . Write the four stages of socialisation and agents of socialisation .

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain caste as method of social stratification
2. Explain folk regulations with examples.
3. Define association. Write about the characteristics of association.
4. What is Primary group and Secondary group ?
5. What is an institution? What are the features of an institution?

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. What is Social control ?
  2. What are the foundations of political culture?
  3. Difference between caste and class.
  4. What is social mobility? Write down the various types of social mobility.
-